

ZPRAVODAJ

OBCE MOSTKOVICE

září 2005

číslo 26

Vydává Obecní úřad Mostkovice

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE

Při diskusi na veřejném zasedání dne 15. 8. 2005 odpovězeno na dotazy občanů.

Z podstatných vybíráme:

- Požadavek pronájmu obecní cesty k umožnění přístupu do zahrad majitelů nemovitostí v Podskali zamítnut. Jedná se o veřejnou obecní cestu, na kterou má přístup každý občan.
- Dotaz na připojení bezdrátového internetu. Připojení je monitorováno, s dodavatelskou firmou VAHAL se řeší umožnění připojení do nepřístupných míst. Kde není umožněn přístup jsou občané vyzýváni k podání písemných žádostí na obecní úřad.
- Opakovaný dotaz kolik nemovitostí v obci je připojeno na kanalizaci. Vyslovena nespokojenost, mnoho majitelů nemovitostí nerespektuje povinnost připojit se. Záležitost bude v nejbližší době řešena obecní vyhláškou, která bude právně upravovat tuto povinnost podle vodního zákona.
- Dotaz na využívání nově zbudovaného dětského hřiště ve školní zahradě. Po doplnění vybavení, dokončení úprav a vyřízení nezbytných formalit (provozní řád, otevírací doba, bezpečnostní opatření) začne být využíváno od září letošního roku.
- Dotaz na znečištěnou přehradu. Občané informováni o závažnosti a rozsáhlosti celé problematiky, kterou je třeba řešit komplexně kompetentními odbornými orgány. V první řadě je nutné zamezit znečišťování přítoku do přehrady. V současné době je zpracovávána studie s návrhem na řešení. V průběhu září 2005 proběhne jednání pod dohledem Krajského úřadu Olomouckého kraje. O závěrečích podáme podrobné informace.
- Žádost o opravu komunikace ul. Nábřežní. Oprava není v současné době možná s ohledem na probíhající úpravu břehů a kácení stromů kolem Hloučoly.

Vyhodnotilo předložený závěr Zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření za rok 2004 (auditu hospodaření). Ze zprávy vyplývá, že nedošlo k porušení rozpočtové kázně a k nedostatkům v hospodaření a účtnictví.

○○○

Bez připomínek schválilo prodloužení vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, státním fondům a rozpočtu Krajského úřadu Olomouckého kraje v roce 2004. Současně schválilo výsledek hospodaření z vedlejší hospodářské činnosti - provozu autokempu za rok 2004.

○○○

Vzalo na vědomí žádost najemce pláže u Vrbiček o snížení nájemného. Navrženo s ohledem na špatný stav vody v přehradě a malou návštěvnost snížení akceptovat u obou pláží. Současně pověřilo starostu jednat s vlastníkem přehrady Povodím Moravy o snížení nájemného ze stejných důvodů jako najemci pláží.

○○○

V kauze čistota vody v Plumlovské přehradě vzalo na vědomí informaci o připravovaném jednání na Krajském úřadě v Olomouci. Starostu současně pověřilo k jednání s Biologickým institutem v Brně o možnosti využití biotechnologie k částečnému krátkodobému zlepšení čistoty vody. Vzalo na vědomí informaci správce toku Hloučoly - Povodí Moravy o průsaku vody u jezů z nepoužívané studny. Bude provedeno její zrušení.

○○○

Vzalo na vědomí informace o postupu prací na restaurování nástěnných maleb v kostele po obdržení dotaci na letošní rok. Čeka se na vydání rozhodnutí Národním památkovým úřadem Olomouc. Po obdržení bude restaurátorka pokračovat v restaurování. K vydání souhlasu zaomítnání vnitřního obnaženého zdiva bylo nutné provést stavebně technické posouzení. Ve zprávě je konstatována vysoká vlhkost obvodového zdiva. Vnitřní sanační omítky lze provést až po odsunutí vnější omítky do výše cca 1,5 m, odstranění betonového chodníku a jeho nahrazení okapovým chodníkem z říčních valounů. Současně se musí provést napojení dešťových svodů na kanalizaci. Všechny tyto práce budou provedeny svépomocí pod dohledem sanačního technika.

Naše Přehrada bude v budoucnu opět vyhledávaná

V Prostějovském lýtdu ze 3. srpna 2005 rozmlouvá redaktorka Olga Katolíková s místostarostkou Prostějova Boženou Šekaninovou mimo jiné i o neutěšeném stavu Plumlovské přehrady, o poloprázdném kempu, o tom, že zdejší podnikatelé chlejí ukončit svoji činnost, protože přehrada je páchnoucí stokou se zdechlými rybami a je tudíž nevhodná, ba přímo nebezpečná pro ty odvážlivce, kteří se v ní koupají. Vidí jediné možné řešení, jak by i město Prostějov mohlo přispět na obnovu bezpečného koupání v tavní vodě, a sice připojením obce Mostkovice opět k městu Prostějovu.

Ale to by se historie opakovala, naše obec již přece byla jednou připojena k Prostějovu, a to 1. ledna 1980. Ne všil občanů, ale natlakem nadřazených složek. Naše obec odevzdala městu veškerý majetek a zastupovali ji dva naši poslanci s navýraznými výsledky k našim potřebám. Rozvoj obce ustnul a společenský život nejen z nedostatku financí, ale i z nedostatku zájmu pozvolna klesal. Zastupci města tehdy před sloučením sice slibovali, že všechno se v naší vesnici změní: bude vybudován plyn a zaveden do našich domácností, bude vybudována kanalizace, vodovod, úprava a vydláždění chodníků, zkrátka už to nebude vesnička, ale předměstí. Rovněž se uvážovalo o úpravě břehů říčky Hloučely v té části, která protéká obcí. Ze všech těchto slibů se uskutečnila pouze městská autobusová doprava s konečnou stanicí u kapličky ve Slichovicích, která ale sloužila také obyvatelům Prostějova, kteří se mohli snadno dopravit už na přehradu, kde voda byla tehdy poměrně nezávadná. Autobus jezdil v pravidelných intervalech a poslední odvážel návštěvníky letního kina po skončení představení. Autobusová linka byla však pouze jedinou výhodou sjednocení. Obec Mostkovice, tehdy součást města, s názvem Prostějov Mostkovice nebo jen Prostějov 10 byla „městem“ deset let. Charakter vesničky se nezměnil; nic ze slibů, které byly na počátku vyřčeny, se neuskutečnilo. Naopak, voškeré příjmy obce, výtěžek kempu, veškeré daně apod. - to všechno plynulo do tehdy bozdné pokladny města Prostějova a nebylo toho málo. Během tohoto období,

kdy naše obec byla připojena k městu, to bylo více než 11 milionů korun. Zpět pro potřebu obce nebylo navrženo nic!

Určité mohly být vybudovány plyn již před rokem 1990. Tehdy byly materiál i práce mnohem levnějšími záležitostmi. Každým rokem se ceny zvyšují, a to minimálně o 5 %. Když přišel rok 1989, rok politických změn, využili jsme luhu, a po zralé úvaze se od města odloučili a od 1. 1. 1990 se opět osamostatnili. Z příjmů obce se začala provádět plynofikace a vesnička na pozvolna začala měnit. Jedinou „výhodou“, že jsme byly 10 let městem, bylo její ustnutí ve vývoji, v modernizaci, a přesto, že jsme byli městem, zůstali jsme vlastně zanedlouho vesnicí v porovnání s podobnými v okolí, které své příjmy mohly věnovat ve prospěch vlastního rozvoje.

Nyní se tedy dozvídáme opět, že pokud se připojíme k městu, budou nám vytvořeny podmínky pro obnovu přehrady, jinak město nemůže přispět. Je to snad naše obec, která znečištuje vodu v přehradní nádrži? Podíváme-li se na mapu, tak Hloučela, která teče naší vesnicí, má před vyústěním do přehradní nádrže Okluka a teče přes obec Okluka, Slivava, Hamry, Soběšuky, Plumlov, kde všude je znečišťována vypouštěním nečistot do jejich vod. Především různé saponáty spolu s ostatními škodlivinami podporují růst sinic a zabíjejí ryby, které po uhynutí plavou blízko břehů přehradního jezera a v horkých letních dnech se rozkládají a páchnou. Dokud všude v těchto lokalitách nebudou dokonale čistěcky odpadních vod, bude márná snaha vodohospodářů vytvořit v naší přehradě nezávadnou vodu pro koupání.

Je nutné odstranit především zdroje znečišťování. To je mimo možnosti naší obce, ale i mimo možnosti Prostějova. Jsem přesvědčen, že pokud by se v roce 1990 obec neodloučila od města, dodnes bychom topili uhlím v kamnech a chodili pro vodu do nejbližší studny. Věřím, že se v naší vesnici najde jen hrstka občanů, kteří období sloučení s městem sami naprožili, kteří by chtěli opět připojit obec Mostkovice k městu. Budme obozřetní a ke slibům nedůvěrni - máme své zkušenosti Sliby chyby.

J.Š.

CO BY MĚL VĚDĚT KAŽDÝ OBČAN

Sociální politika na komunální úrovni

Než se budeme zabývat sociální politikou na komunální úrovni, měli bychom si říci, co pod sociální politikou rozumíme. Lidé jsou současně objektem, tak i subjektem sociální politiky. Každý je nějak účasten v sociální politice, nějakým způsobem ji spoluvytváří, ať už jde o něj samotného, o život jeho rodiny, či o život společenství. Zároveň je však každý vystaven sociálním podmínkám, které nemá ve své moci, které jsou pro něj jistou objektivní daností, nečím vlejším. Hlavním cílem sociální politiky je čelit sociálním a ekonomickým ohrožením, s nimiž se lidé v průběhu svého

života setkávají, případně vytvořit příznivé podmínky pro rozvoj jednotlivců a sociálních skupin.

Sociální politika, jako součást hospodářské politiky naší země, zahrnuje několik oblastí: politiku zaměstnanosti, sociálního zabezpečení, zdravotní, vzdělávací, politiku ve sféře bydlení a rodinnou politiku. Kompetence na místní úrovni jsou jen v určitých oblastech sociální politiky:

Politika sociálního zabezpečení a rodinná politika

Zákon 582/91 Šb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení za orgány sociálního zabezpečení za orgány sociálního zabezpečení obce neprohlášíme

Současně však stanoví, že na tomto úseku vykonávají působnost též obce. Tato působnost je zákonem upřesněna. Obec rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění s jeho souhlasem v případě, kdyby se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka důchodového pojištění sloužit, nebo kdyby tím byly poškozeny zájmy osob, které je důchodce povinen vyživovat, nebo nemůže-li oprávněný, popř. jeho zákonný zástupce, výplatu přijímat. Obec dále dohlíží, jak jí ustanovený zvl. příjemce plní stanovcné povinnosti. Nesplní-li zvl. příjemce své povinnosti, rozhoduje obec o ustanovení jiného příjemce.

Obec poskytuje dávky a služby a plní další úkoly sociální péče podle zákona 114/88 Šb., pokud není v zákoně uvedeno, že dávky a služby poskytuje jiný orgán. Přitom obec spolupracuje se správou sociálního zabezpečení. Obec při poskytování dávek a služeb sociální péče poskytuje občanům a organizacím odbornou pomoc a zároveň kontroluje, jak občané a organizace plní povinnosti vyplývající pro ně z předpisů upravujících sociální péči.

Obec organizuje ve spolupráci se státními orgány, občanskými sdruženími, církevními, charitativními a jinými organizacemi a jednotlivci vyhledávání občanů, kteří potřebují sociální péči. Pokud poskytování služeb a dávek, které je třeba těmto občanům poskytnout, není v působnosti obce, upozorní na tyto občany

krajský úřad, popř. jim poskytnou dávek a služeb zprůstředkuje. Obec může ve své samostatné působnosti poskytnout občanům, kteří se ocitli v mimořádně nepříznivých sociálních podmínkách, jednorázový peněžitý příspěvek. O poskytnutí tohoto příspěvku uvědomí příslušný pověřený obecní úřad, popř. krajský úřad. Obec v přenesené působnosti poskytne v předem dohodnutém rozsahu organizacím a občanům poskytujícím sociální služby příspěvky na úhradu nákladů za tyto služby a kontroluje hospodaření s poskytnutými příspěvky a vyžaduje jejich vyúčtování.

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme občany na úhradu poplatků za odvoz a likvidaci domovního komunálního odpadu za letošní rok splatnou nejpozději do 30. září 2005. Částka je stanovena na 400,- Kč pro poplatníka, který nejpozději do 1. července dosáhl věku 15 let a 200,- Kč pro poplatníka, který do 1. července nedosáhl věku 15 let. Chatař mají roční poplatkovou povinnost 500,- Kč za jeden objekt.

ŠKOLA V MINULÉM ŠKOLNÍM ROCE

Základní školu ve školním roce 2004/2005 navštěvovalo celkem 25 žáků. Učilo se ve dvou třídách. Do 1. třídy nenastoupilo žádné dítě. Počet žáků v 2. ročníku byl 4, ve 3. ročníku 5, ve 4. a 5. ročníku po 8 žácích. Všichni žáci prospěli a žádnému žákovi nebyl udělen snížený stupeň z chování. Žáci neměli žádné neomluvené hodiny. K zápisu do 1. třídy se dostavilo 13 dětí. Těm dětem udělen na základě odborného doporučení odklad školní docházky.

Učitelky absolvovaly řadu vzdělávacích kurzů zaměřených na zdokonalování výuky a odborné výchovy dětí. Z cizích jazyků se vyučovala angličtina ve 4. a 5. ročníku paní učitelkou s aprobací na výuku. Jednu paní učitelka absolvoje studium anglického jazyka k získání kvalifikace.

Pedagogický sbor v uplynulém školním roce v plné míře plnil záměry školy. Především je to kvalitní výuka, dodržování učebního plánu, efektivnost výuky s využitím didaktických a audiovizuálních pomůcek, počítače a úzká spolupráce s rodiči. Důraz byl kladen na z kvalitní péče o integrované žáky, o děti zaostávající, ale i talentované. Výuka v prvouce a ve vlastivědě byla zaměřena na regionální tematiku. Talent žáků se prohluboval zapojením do soutěží a olympiád a do zájmových kroužků. Žáci s vadami řeči navštěvovali logopedickou poradnu vedenou vlastním pedagogem. Zaostávajícím

žákům byla nabízena individuální pomoc pedagogů po vyučování, během něj a ve školní družině. Talentovaní žáci plnili úkoly navíc k rozvíjení jejich myšlení. Ke srovnání úrovně znalostí se děti účastnily soutěží mezi školami. Žáci měli možnost se zdokonalit v dnešní době nezbytných znalostech práce na počítači.

V mimoškolní aktivitě měly děti možnost výběru z 6 kroužků. Sportovní kroužek navštěvovalo 10 dětí, keramický 12 dětí. V kroužku informatiky za účasti 9 žáků se seznamovali s možnostmi výpočetní techniky a naučili se dovednosti nezbytné pro obsluhu počítačů. Kroužek angličtiny navštěvovalo 6 dětí 2. a 3. ročníku. Výuka byla zaměřena na zvládnutí základů konverzace. Ve výtvarném kroužku žáci rozvíjeli svoje dovednosti a fantazii a poznali zajímavé techniky z výtvarné oblasti. Výuka náboženství probíhala 1x týdně a navštěvovaly ji 3 děti. Během školního roku se škola účastnila 16-ti soutěží, nejvíce výtvarných s různou tematikou.

I další mimoškolní činnost byla bohatá. K nejvýznamnějším akcím patřil plavecký výcvik, spolupráce s hvězdámou, návštěva divadla, účast na dopravním hřišti a festivalu pro postižené děti, keramický jarmark, mikulášská hodinka, škola v přírodě, vystoupení na „kácení máje“, školní výlet a mnoho dalších.

Mezi důležité aktivity patří sběr odpadových surovin. Škola v této oblasti dosáhla pěkných výsledků.

Obec škole poskytla mimo rozpočtový příspěvek také finanční podporu na skolu v přírodě, hradla cestovné na plavecký výcvik, zakoupila dárky prvňáčkům a odoházejícím žákům. Dále prováděla nutné rekonstrukce a opravy ve školní budově.

Pokračovala spolupráce s jinými základními školami formou pracovních schůzek. Probíhaly konzultace s pracovníci Pedagogicko-psychologické poradny. Souviselou pedagogickou práci vykonávaly ve škole posluchačky Pedagogické fakulty UP v Olomouci.

Školní družinu navštěvovalo 24 dětí, z 2. - 5. ročníku. Náplň práce v ní byla velmi rozmanitá. Děti měly možnost realizovat se výtvarně, sbíráním přírodnin a poznávkou o přírodě. Měly možnost se také připravovat na vyučování, zúčastnit se různých soutěží a pracovat na pocitaci.

Matefskou školu navštěvovalo 28 dětí, 14 chlapců a 14 děvčát. Věkově méně jak 3-leté jedno, 3-4 leté 5, 4-5 leté 8, 5-6 leté 10 a starší 4. Vyučovaly je dvě učitelky.

Již třetím rokem pracovala matefská škola podle školního vzdělávacího programu. Hlavním cílem této nové výchovně vzdělávací koncepce bylo rozvíjet dítě po estetické a citové stránce tak, aby vyrostlo v samostatně myslící a bohatou osobnost.

V jednotlivém uspořádání byla smíšená skupina dětí. Paní učitelky využívaly výhody, které tato skupina dětí umožňuje. Je lepší adaptace při vstupu dětí, protože děti vedle sebe vidí herní vzory. Učí se nápodobou a jsou do hry přirozeně zapojovány. Je zde prostor pro starší děti, aby mohly těm mladším vysvětlovat, předvádět. Učitelky mohou tuto pedagogickou funkci starších dětí nenápadně posilovat. Pro sociální vývoj dítěte jsou mnohem přirozenější podmínky, také pro rozvoj samostatnosti a posilování hygienických návyků je toto prostředí lepší. Starší děti motivují ty mladší.

V dnešní úspěšné době rodiče často opomíjejí výchovu svého dítěte po stránce citové, estetické

a etické. Zaujatost, s jakou se dítě věnuje všem estetickým činnostem je důkazem, že estetická stránka citového života je pro dítě zásadně důležitá. Touha a kvalita estetických prožitků je závislá na životních zkušenostech, proto nemůže být stejná jako u dospělých. Záleží na nás, jak rychle se budí k naší pomoci rozvíjet. Proto se paní učitelky snažily nacházet nej-přirozenější formy k vyjádření a vnímání citové náročných zážitků, které jim nemůže poskytnout rodina. Velmi dobrých výsledků dosáhly děti ve výtvarných dovednostech, v pracovní výchově a dramatických činnostech.

Děti si osvojily elementární poznatky o sobě, o rodině, o vývoji, životě a činnostech člověka, o soužití, zvycích a práci lidí, o přírodě a přírodních jevech i o technických možnostech. Učí se vnímat životní prostředí a způsob jakým ho člověk ovlivňuje.

Hlavními příčinami nesplnění všech záměrů byl vysoký počet dětí, děti problémové, životní dělí a v neposlední řadě sobectví a agresivita dětí, které se nedafilo odstraňovat.

V rámci mimoškolských aktivit matefská škola využívala spolupráce se základní školou a společně organizovala převážnou část rozsáhlého počtu akcí a vystoupení. Vnímá dobrých výsledků dosahuje keramický kroužek. Dobře pracoval také kroužek "angličtina hrou".

Aktivní činnost vykazoval na škole Klub přátel školy. Rodiče pomáhali při organizaci školního plesu a dětského karnovalu. Při pravidelných schůzkách byla koordinována jeho činnost.

Závěrem můžeme konstatovat, že uplynulý školní rok proběhl bez vážnějších problémů a komplikací. Pedagogičtí pracovníci se plně věnovali vzdělávání mladá generace a ostatní pracovníci zajišťovali plynulý chod školy. Byla plněna přijatá koncepce vzdělávací práce. Práce základní školy jako celku je na velmi dobré úrovni.

HISTORIE

Při pátrání v archívech a vědeckých knihovnách jak a kdy vznikl název naší obce Mostkovic mě zaujal článek J. Svobody „Co má společného Mže a Most“. Z historického bádání autor vyvozuje možný keltský původ místních a pomístních názvů odvozených od slova -most-.

Kdo to byli Keltové?

Starověké etnické skupiny indoevropského původu, které od poloviny 2. tisíciletí př. n. l. začaly působit od

Čech po Francii. Ve 4. stol. př. n. l. se v první civilizaci vlně usadili na našem území a vytvořili ranou civilizaci české kotliny, kterou lze doložit památkami. Nositelé vyspělé laténské kultury (podle naleziště La Tène ve Švýcarsku). Zasloužili se o pronikání železa do Evropy v době halštatské (podle nálezů u hornorakouského města Hallstattu) v 7. - 5. stol. př. n. l. Velmi zdokonalili v této době existující řemesla: kovářství, sklářství, šperkařství. Nádoby již vyráběli na hrdci-ském kruhu. Tehdy osídili také Karpaty vč. Španělska, severní Itálie, Balkán a Britských ostrovů. Z této doby písemné památky z úzkých kontaktů s Řeky, Fruký a Římany. Růst keltské civilizace byl poměrně rychlý

a díky rozvinutému obchodu s železem, soli a zemědělskými výrobky a také společenskou organizací. Zbyla po nich oppida (opevněná sídla), která měla strategické postavení. Kelové v nich žili a bránili své postavení. Jsou kamenné a dochovaly se např. v blízkém St. Hradisku nebo ve Stradonicích a na Závislu v Čechách. Na našem území žil keltský kmen udatných bojovníků-Bójové, z čehož vznikl název Bohemum, pak Bohemie, neboť Čechy. V 1. stol. př. n. l. porobení Římany. Odchod Kelů ze střední Evropy není přesně znám. S příchodem nového letopočtu mizí Hegemonii (vedoucí úlohu) si podrželi pouze ve Skotku a Irsku. Tradice, jazyk a zvyklosti navíc ještě ve Walesu.

Z článku vybírám a doplňuji to nejpodstatnější. Název ukazuje, že spojení Mže – Mosty je poněkud nelogické, avšak jde o pouhé zdání. Následná analýza dokládá, že obsahový základ obou názvů má velmi pravděpodobně společné kořeny. Samotné slovo most je velmi nejasného původu. Ve svém větší záměru představovaly odvozeniny od slova most výrazy, které se velmi často ocitaly v blízkosti terminů, označující vodní prostředí, případně přímé označení pro hatě nebo prouti připravené pro jejich stavbu. Např. východočeské moštěnina – svazek proutí pro hat' Hat' byla původně cesta přes močálovitou nepovnnou půdu, upravená trámi, tlustými větvemi nebo svazky proutí položenými na zemi. Je zřejmé, že slovo se vztahovalo nejen na most přes řeku, ale ve svém původním významu především na všechny stavby spojené s vodou. Badatel Profous připouští, že jde o přejímku od Němců, a že staročeské mostiti znamenalo vykládat trámi nebo svazky prutů hatě, případně i podlahy jízeb, chlívů apod. Slovo ztratilo během času svůj původní význam „trámec“, ale bylo chápáno jako ve významu „dělání cesty přes močál“ a odsud jeho význam „most“. Badatel výslovně podotýká, že ve staré době byly hatové cesty přes mokřiny a přes řoky se brodilo nebo převáželo čuny. Badatel Rejzek pomyslel na zcela jiné východočesko, totiž že most je možné spojit s německým Mast „sloup, stožár“, maide „hůl“, latinsky malus „stěžen, pilík“, z indoevropského mazdo „tyč“. Obecně se toto slovo vykládá z mazd-to „udělaný z tyčí“. Zdá se, že Profousův výklad bude původním významu slova blíže, neboť reálně vystihuje osídlovací tlak nulnosti podobných prací. Jeho vysvětlení, že k tomu pojmenování došlo až v druhé fázi se nezdá být pravděpodobné, vzhledem k blízkosti příbuznosti slov označující močalovité lokality a stavbu, která s podobnými místy byla spojena. Je těžké si totiž představit, že by ve všech případech stejnojmenných obcí existoval někde na začátku jakýsi most. Velmi pravděpodobně bude, že jde o zbytky původní toponymie (soubor vlastních jmen přírodního objektu pevně fixovaného v krajině, v jazyce, v jisté době), která se vlivem slovanského osídlení zkomolila a přešla do jiné významové formy. Je-li v původním slovním kořeni přítomná složka ukazující nepochybně k původnímu významu, bude od něho patrně odvozená i složka sekundární, tedy slovo ukazující do stejného přírodního okolí. Z toho důvodu je logické domnívat

se, že i české Mosty budou velmi pravděpodobně stejného původu rovněž. Autor ovšem připouští, že v některých případech může jít o název odvozený od skutečné moštní slavný, avšak tato eventualita je možná v případech, že jde o obce o nichž je první zmínka z pozdní doby. Toto není případ naší obce, neboť první písemná zmínka o ní je z r. 1131. Je tak zpochybněna domněnka o odvození názvu Mostkovic od mostů, mošků a lávek, kterých je přes Hloučetu v obci hodně.

Místní a pomístní názvy obsahující slovo -most- potvrzující výše uvedená tvrzení. Uvedený rok znamená rok vzniku nebo první zmínku.

Most, město, 1041. Pozoruhodná poznámka: „V Čechách, za středověku z velké části lesy porostlých, bývala velká bahna, a kudy byla cesta, zdělány ze dřev mošty. Ty však brzo prohnilovaly a zase byly obnovovány. Nejdůležitější jest Hněvín most, po němž má město své jméno“.

- Mosty, ves nad potokem u Jindř. Hradce, 1363
- Mosty, mlýn u Vys. Mýta nad říčkou Olšinkou, 1418
- Dlouhý Most, ves u Kutné Hory, původně mlýn na potoce, 1291
- Dlouhý Most u Chebu, nad potokem, 1374, původní německý název „zur langen Brücke“ přes tamní močál (bažinu)
- Dlouhý Most, ves u Liberce, 1647, znovu vystavená 1556. Jméno pochází od dlouhého mostu, který byl vybudován přes močalovitou půdu z otepí.
- Kamenný Most, ves u Velvar, 1088
- Kamenné Mosty u Čáslavi, ves nad řekou, 1702
- Pelíškův Most, víska u Vlašimi, 1566
- Mostec, ves u Žitce, 1379
- Mostečný, ves u Hradce, 1381. Obec se nalézá v Třeboňské pánev, která je i dodnes velmi zamokřenou oblastí
- Mostek, ves u J. Hradce. Nejstarší dům vystaven 1691. Je jisté, že název byl odvozen podle místní stavby, která zde vznikla.
- Mostek, ves u Humpolce, 1226
- Mostek, tvrz a dvůr u Trutnova, 1318. Dodnes se blízkým polem říká „V mostkách“.

- Mostky, ves u Kaplice, 1366. Jak naznačuje prvotní zápis, ještě v pol. 14. stol. existoval významný doklad, že název byl bez druhotného l (Moskow) a ukazoval do obsahového významu mos - močál.
- Mostek, ves u V. Mýta, 1227
- Mostek, ves u Chebu, 1267
- Mostek, ves u Tábora, 1384
- Mostice, ves na Plzeňsku, 1379. Původní jméno vsi bylo Muslišče, jméno doložené poprvé v Čechách pro oblast u Ohře v r. 1226, kde se v popisu hranic praví: „od Radovanova hradu až po most v bahnech, který se nazývá Mostišťe“. Jde nepochybně o velmi starý doklad vlastního jména přírodního objektu, který dokládá přítomnost starých haťových cest na mnoha místech Čech. V okolí vsí se dodnes nalézají četné močály a bahniiska.
- Mostišťe, ves u Rokycan, 1363. V tomto názvu zůstal zachován původní obsahový význam „mostišťe“ s důrazem na blízkost močálů v okolí.
- Mostov, ves u Chebu, 1362. V původním něm. zápisu (Mosdaw) ještě figuruje běžný termín -mos- močál, bažina. Další slovní vývoj se přechýlil k českému -most.

Do kategorie slov se základem -most- lze dle autora pravděpodobně počítat i Mosenac u Litomyse, Mosna u Prachatic, Moznice u Štětí, Mošnov u Bíliny, Mošnice u Kostece n. Č. L., avšak proto, že argumentace pro zařazení této skupiny není jednoznačná, uvádí tyto obce pouze pro doplnění informace.

U všech jmenovaných lokalit lze bezpečně prokázat blízkost vodního toku i s možností dřívějších močálů. I když je pravděpodobné, že i tato místa bude možno později zařadit do předšlovanské místní nomenklatury, v současné době to prozatím kritická zhodnocení nepřipouští. Jedním z mála dokladů, který tuto možnost připouští jsou zapsány moravské obce Mostkov na řece Oskavě. První písemný doklad 1344 - Mostrob, 1431 - Mochna. Na druhou stranu je však téměř jisté, že do „mostové“ skupiny je možné zařadit osadu Motol na Motolském potoce u Prahy, 1146. Téměř jisté byla na jejím horním loku bažinatá oblast, která je dodnes přítomná v podobě rybníků změněných v koupaliště. První zápis určitě zachytil podobu, která respektovala místní tradici původní hydronymie (soubor vlastních jmen vody na určitém území, v určité době a v určitém jazyce). V latinském motos lze bezpečně vidět staré moso s významem „močál, bahniisko“. Moravské oblasti mají přibližně stejný počet „mostní“ toponymie jako oblasti české.

- Mostišťe, ves u Vel. Meziříčí, 1317. Jak název napovídá, jedná se o dávný staročeský termín pro haťovou cestu přes bažinatý úsek cesty. Nelze samozřejmě nevidět blízkou vazbu na řeku Oslavu, která ve zdejších okolí vytvářela četné močály a čemuž svědčí dodnes zachovaná soustava rybníků.

- Mostkov, dodnes část obce Oskava, 1344. Obec leží mezi několika potoky, takže zvýšená přítomnost vodního prostředí je potvrzená. Blízký vrch Bradlo ve svém názvu patrně skrývá keltský původ.

- Mostkovic, naše obec, 1131, latinský název Mostcaz. Okolí naší obce bylo po celou dobu pravěku hustě a soustavně osídleno a archeologové tu objevili četné doklady všech nejstarších lidských kultur. Nacházela se zde úrodná půda vhodná pro pěstování zemědělských plodin, která poskytovala potřebnou palívku. Nález je doloženo také keltské osídlení. Nejvýznamnější moravské naleziště z tohoto období je blízké Staré Hradičko u obce Malé Hradičko. Tam měli Kelové své město (oppidum - opevněné sídlo). Z mnoha dokumentů z dávné minulosti je také v Mostkovicích a okolí potvrzena existence močálů a rybníků a také vazba na říčku Hloučelu, která dříve samostatnými obcemi Střichovice a Mostkovic protéká. Četné záznamy hovoří o škodách napáchaných z protřebených hrází rybníků. Existenci bažin a pastvin dokládá také mapa z r. 1834. Říčka Hloučela měla v době před regulací toku při výstavbě přehrady mnohem více zákrutů, což při malém spádu podporuje tvoření mokřin.

- Mostkovic u Znojma, 1228, latinsky Mazovitz. Ves stejného názvu jako ta naše již zanikla. Kdysi se tam nalézala trať Moskovitz. Ve vysvětlení k tomuto názvu nejsou badatelé jednotni, neboť připouštěli několikery výklad. Není jisté zda se obec původně jmenovala Mostkovic. První zápis totiž ukazuje na Mazovice, Macovice, Mašovice. Nicméně přítomnost značného množství vodních toků v rovné oblasti ukazuje na pravděpodobnou vazbu k bažinaté terminologii. Starobyte osídlení této oblasti s vazbou na Kelty dokumentují názvy kopců (Kráví kopec, Kráví hora) v okolí. Také město Znojmo patří k těm lokalitám, které s keltskou minulostí budou mít společného velmi mnoho. Na býcí kult (symbol Kellů) může ukazovat, mimo zmíněné kopce, jméno obce Kravsko a Konjce a vrch Klínka. Tento místní název je doložen v názvu několika vsí v Čechách a na jeho význam ukazuje stará keltská toponymie. Nejprůtlačnější vysvětlení nabízí galerie clach, případně clachan s významem

„kámen, kamenné místo“, což vrch Klínka, který se tyčí nad Dyjí spíňuje, neboť je to jedou z mála kamenných vrcholů v jinak velmi rovné oblasti. Za přítomnosti stojí i název vrcholu Galis u Znojma na hranicích s Rakouskem. Jeho název totiž přímo vyvolává spojení s Kelly (Caly), kteří v jihomoravském regionu žili až do 5. stol. n. l. V této souvislosti je velmi významný název rakouské obce Kottaun v blízkosti vrchu Galis. V jejím názvu lze vidět keltské čtu označující bojovníka, což se objevuje ve slovenském Katun či českém Kotouň. Zapomenout nelze také i na maďarské kalona voják.

- Mosty u Jablunkova, ves u Frydku Mitzku, 1573. V blízkosti se nachází samota Grunčok, jejíž název je bez jakýchkoli pochybností keltského původu (volásky grwn - „stráž mezi dvěma hřbety“). Název vrchu Grunová tyčící se nad osadou, nese rovněž neklamou pečet keltského vlivu. Všeobecně rozšířené keltské slovo carraig, velšsky carreg - „skála“ se objevuje v mnoha jazykových variantách Např. gaol cam, c(h)aim, c(h)aim - „okrouhlý kamenný vrch“, velšské cam, carrau, carnedd - „kamenná kupa, kuželovitý vrch“.
- Mosty u Č. Těšina, 1496, ves na několika potociích, které se blízko vsi vlévají do řeky Olše.
- Mosty, zaniklá ves u Jihlavy, 1361. Dodnes je v této oblasti trať „Mosty“ v těsné blízkosti říčky Brtnice.

Podobně jako v případě českých obcí i moravské vsi, které se jmenují Mošnov a Mošnovce u N. Jičína, nelze zatím jednoznačně rozhodnout o jejich zařazení do stejné kategorie jako ostatní „mosty“. Moštánky, 1273, zaniklá ves na Štomborsku, která patrně ležela na Rybném potoce. Keltský původ je patrný z nedaleké vsi Kómárov, ležící na souložku dvou menších toků. Stejného původu bude patrně i blízká ves Krakovičce. Dolní Moštěnice, 1355, dřívě ves, nyní zámek s dvorem na Kyjovsku na říčce Hruškovici (latinsky In Moschenioz). V blízkosti se nalézá mohutný vrch Bradlo. Název vrchu se v moravské toponymii objevil dvakrát. Jedno vysvětlení je, že název měl ve staročeštině význam „skalisko včínivající vzhůru, ostrá skála“. Toto velmi nestandardní jméno menšího pohoří si zaslouží širší výklad. Na první pohled je patrné, že se slovanskou etymologií (nauka o vzniku a původu slov) zde mnoho nezmůžeme. V úvahu by mohl přicházet germánský termín griff - útes, skála. Ale daleko přesnější a s českým názvem identická slovo lze najít ve velšském crib - hřeben, vrchol a rovněž i cornvallský crib - hřbet, hřeben. Existují místní názvy v Cornwallu (hrabství na Britských ostrovech) v podobě Cribb Point nebo Gribb Head. V případě názvu Bradlo se zdá, že bude mít svůj protějšek ve velšském bre a cornvallském bre - kópec, breyer - kopce. Za pozornost stojí rovněž i galské (keltské) braighe, b(h)rāghad

- hořejší část, vršek kopce a z něj pak odvozené brougach, který býval ve Škotsku aplikován na postavený kámen, který měl lidskou podobu. K tomuto základu byla posléze přifazena koncovka dail - vysoký, vyšší, takže výsledkem byla asi složenina bre-dail - vysoký kopeček. Ta se posléze dalším vývojem zkomolila do výsledné podoby Bradlo. Horní Mostěnice, městys u Přerova, 1131. V tomto případě lze uvažovat, že název obce byl odvozen od názvu řeky. Pozornost zasluží přítomnost keltského oppida (opevněného sídla) Hostýna. Stejně tak i obec Sušice u Přerova leží ve velmi vodnaté oblasti, což rovněž ukazuje na keltský původ.

Výsledkem analýzy četných mostů v Čechách a na Moravě je zjištění, že zkoumané názvy jsou s velkou pravděpodobností odvozeny od prastarého indoevropského základu mós - s významem „močál, bahniško“. Ve všech případech byla také přítomnost vodního toku v blízkosti vsi, případně ve vsi samé bezpečně prokázána. Budování cest přes zamokřenou oblast v podobě hatových komunikací, dovédlu stavělo až k vytvoření nového slovního tvaru, který byl s původním názvem pro zamokřenou oblast geneticky propojen. Vzhledem k tomu, že s cílevědomým a koncepčně plánovitým zkulturním našich zemí začali pravděpodobně jako první Kelti, je možné předpokládat, že i od nich pochází tato skupina místních a pomístních názvů.

NOVINKY V OBCENÍ KNIHOVNĚ

Knihy si můžete půjčovat každou sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Nabízené novinky:

Josef Nesvadba: Minohava podruhá
Ivo Železný: Návrat na planetu Zemi
Gabriela Preissova: Její pastorkyňa
Andrej Zbych: S nasazením života 1-2
Jana Jahodová: Život na zkoušku
Karel Dvořák: Pohádky z hor
Alno Perviková: Aranello, dcera piráta
Eva Kačírková: Povědky s tajemstvím
V. Menceš, M. Hajek, M. Otáhal, E. Kadlecova:

Knižovky 20. století

Přemek Podlaha a kol.: Receptář pro každý den IV
Dick Francis: Návrat diplomata
V. P. Borovička: Velké případy FBI
Zdeňka Vrubová: Polda
Raymond Postgate: Výrok poroty
Robert Van Gulik: Soudce II v akci

OMLUVA

Do minulého vydání „Zpravodaje“ se vloudil šotek. V rubrice „Životní výročí našich spoluobčanů“ bylo zkomoleno příjmení pana Bohumila Bizdry. Omlouváme se oslavenci za tuto chybu, která vznikla přehlednějším při kontrolní korektuře článku v tiskárně.

KŘÍŽOVKA

České přísloví

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A												
B												
C												
D												
E												
F												
G												
H												
I												

Legenda:

Vodorovně:

A - sled, hrobník - B - otičenina, členský stát USA - C - 1. část tajenky, SPZ Bruntálu, zn. sportovní obuvi - D - zde, zbytečná přítěž, stolní hry - E - velký papoušek, 3. část tajenky, vrh - F - heslo, tvrdý materiál, inic. hierce Lipského - G - jiná, chňáp, 2. část tajenky - H - zápor, umělecký tanec - I - kozácký náčelník, napodobenina.

Svisle:

1 - vyjádření úcty, domácí Monika - 2 - SPZ Ostravy, utrousit (slzu) - 3 - závazek, prudký nápor choroby - 4 - tímto způsobem, inic. malíře Muchy, pádová otázka - 5 - zkr. Univerzity Karlovy, záblesk, domácí Alena - 6 - slunečník (z franc.), německy "V" - 7 - zn. hektolitrů,

slazské město - 8 - otrok, tělo, zn. cigaret - 9 - drobný starořecký peníz, jenž (zast.), prezent - 10 - rukásek, kanóny - 11 - výbušnina, lepidlo - 12 - brva, nástroje truhlářů a kamníků.

Nápověda: AMATOL, BI, OIV

Tajenku uvedeme v příštím čísle "Zpravodaje".
Tajenka ze Zpravodaje č. 25 zněla: "spravedliv".

ZPRAVODAJ pro Vás ve spolupráci se členy obecního zastupitelstva a pracovníky obecního úřadu připravil **Ludvík Denysanek**. Niská 450 výtisků. Určeno pro vnitřní potřebu obce Musthovice. Grafická úprava a tisk: **TISKARNA JO, spol. s r.o.**, Šladkovského 201/45, 779 00 Olomouc - Holice, Tel.: 505 230 285